

Vergaderjaar 2018–2019

CXXXV

Raming der voor de Eerste Kamer in 2020 benodigde uitgaven, evenals aanwijzing en raming van de ontvangsten

A

RAMINGEN

Den Haag, 10 mei 2019

Ter voldoening aan artikel 16 van het Reglement van Orde biedt de

Huishoudelijke Commissie hierbij de Kamer de raming aan van de in 2020 voor haar benodigde uitgaven, alsmede die van de in dat jaar te verkrijgen ontvangsten en van de meerjarencijfers. De ramingen zijn bestemd om, na door de Kamer te zijn vastgesteld, bij de regering te worden ingezonden ten behoeve van de Rijksbegroting voor het jaar 2020.

De Huishoudelijke Commissie,

Broekers-Knol,
Voorzitter
Flierman
Backer

Nehmelman,
Griffier.

Inleiding

Taken en taakvervulling Eerste Kamer der Staten-Generaal

De kerntaken van de Eerste Kamer der Staten-Generaal liggen in het, als sluitstuk van de wetgevingsketen, toetsen van voorgenomen wetgeving, en het controleren van de regering.

De Eerste Kamer heeft daarbij in het bijzonder aandacht voor de wetgevingskwaliteit en de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van voorgenomen wetgeving.

Voorts heeft de Eerste Kamer taken op het terrein van de Europese wetgeving en het Europese beleid, en zijn leden van de Eerste Kamer actief in diverse internationale parlementaire assemblees.

De verwerking van alle wetgeving, alsook de beoordeling van Europese wetgevings- en beleidsvoorstellen, vergt grote inzet, maar ook een doelmatige werkwijze. Dankzij het parttime karakter van de taakuitoefening door de Leden van de Eerste Kamer en de naar internationale maatstaven bescheiden omvang van de parlementaire staf, is de Eerste Kamer één van de minst kostende parlementaire huizen van Europa. Gelet echter op de aanstaande renovatie (aanvang 2020) van het gebouw van de Eerste Kamer, zijn de uitgaven in de raming voor het jaar 2020 hoger dan te doen gebruikelijk. Deze uitgaven zijn noodzakelijk voor het gebruiksklaar maken van de tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer (Lange Voorhout/Kazernestraat).

Voor een uitgebreide toelichting op de wetgevende en controlerende werkzaamheden van de Eerste Kamer wordt verwezen naar de website www.eerstekamer.nl en de jaarberichten van de Eerste Kamer die daarop ook te vinden zijn.

Concrete voornemens voor 2020

2020 zal naast de kerntaken van de Eerste Kamer in het teken staan van de verhuizing naar de tijdelijke huisvesting aan het Lange Voorhout, en de start van de renovatie als onderdeel van de renovatie van het gehele Binnenhof.

De raming bouwt verder in belangrijke mate voort op de werkzaamheden die in de achterliggende jaren zijn verricht. Hieronder wordt kort ingegaan op de voor 2020 gestelde prioriteiten en nieuwe initiatieven:

Renovatie Binnenhof en tijdelijke huisvesting

De voorbereiding voor de renovatie van het gebouw van de Eerste Kamer als onderdeel van de renovatie van het Binnenhof die in de jaren 2020–2025 haar beslag moet krijgen, wordt voortgezet. Het voor de Eerste Kamer gebruiksklaar maken van de tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer aan het Lange Voorhout 34 voor de jaren van de renovatie van het gebouw aan het Binnenhof zal in de eerste helft van 2020 worden afgerond.

De duur van de renovatie van het Binnenhof is bepaald op 5,5 jaar. De regering heeft met de Eerste Kamer bestuurlijk de afspraak gemaakt dat de Eerste Kamer naar het Binnenhof zal terugkeren, zodra de renovatie van de Eerste Kamer is voltooid. Bij de planning wordt rekening gehouden met een renovatieperiode voor het gebouw van de Eerste Kamer van 3 tot 3,5 jaar.

Sociale media

Debatten in de Eerste Kamer worden steeds vaker parallel gevolgd via sociale media en ook is de Eerste Kamer als instituut vaker in beeld als gevolg van sociale media. De Kamer volgt de ontwikkelingen op dit gebied op de voet, en zal haar inzet op sociale media verder gaan uitbouwen.

Personeels- en organisatiebeleid

De Eerste Kamer voert een personeels- en organisatiebeleid dat individuele medewerkers en de organisatie optimaal ondersteunt bij het uitvoeren van de afgesproken werkzaamheden en de individuele medewerker mogelijkheden biedt voor verdere (loopbaan)ontwikkeling. Daarbij wordt, onder meer op basis van competentie management, ook ingezet op ruimte voor kennisdeling en reflectie. Na de voltooiing van een herzien Organisatie- en Formatierapport voor de gehele ambtelijke organisatie in 2018, zal de organisatie in 2020 op onderdelen verder doorontwikkeld worden, zoals met een nieuw lid van het managementteam dat in ieder geval de portefeuilles zal beheren van P&O, financiën, juridisch advies en ICT. Nieuwe wetgeving als de Algemene Verordening Gegevensbescherming, Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, en de gewijzigde Arbeidsomstandighedenwet, alsook de evaluatie van de eerste ervaringen met de Participatiewet zullen in het begrotingsjaar nader aandacht krijgen.

Uitbreiding scholierenbezoek aan parlement

In het regeerakkoord is als doel opgenomen om het mogelijk te maken dat alle kinderen tijdens hun schooltijd het Rijksmuseum en de Staten-Generaal bezoeken. De Eerste Kamer blijft met de Tweede Kamer en ProDemos inzetten op een verdere uitbreiding van de aantallen bezoeken door scholieren.

Alle reguliere en nieuwe activiteiten van de griffie zullen worden opgenomen in het werkplan griffie 2020 dat door de Huishoudelijke Commissie wordt vastgesteld.

Internationale activiteiten

Interparlementaire Assemblees

De Eerste Kamer neemt deel aan de delegaties van de Staten-Generaal naar de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, de Parlementaire Assemblee van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO), de Euro-Mediterrane Parlementaire Assemblee, de Parlementaire Assemblee van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) en de Beneluxraad. Kamerleden nemen voorts deel aan conferenties van de Inter-Parlementaire Unie (IPU).

Voorts richt een aanzienlijk deel van de internationale activiteiten zich op de Europese Unie. Nationaal beleid en Europees beleid zijn nauw met elkaar verweven. Binnen de Europese Unie is, mede door de diplomatieke inspanningen vanuit de Eerste Kamer, de rol van de nationale parlementen versterkt.

De Europese activiteiten van de Eerste Kamer zijn te volgen op de website www.europapoort.nl. De procedures in het kader van de Europese werkwijze brengen mee dat er over belangrijke dossiers interparlemen-

taire afstemming kan zijn. Daartoe worden primair digitale kanalen als IPEX, de interparlementaire website van de EU-lidstaten (www.ipex.eu) benut.

Interparlementaire conferenties

Leden van de Eerste Kamer nemen deel aan de interparlementaire conferenties die in het kader van de parlementaire dimensie van het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie door lidstaten worden georganiseerd.

Belangrijk zijn de vergaderingen van de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden (COSAC) die halfjaarlijks plaatsvinden, alsook de voorzittersconferenties van de COSAC.

Voorts vindt halfjaarlijks plaats de Interparlementaire Conferentie die toezicht houdt op het Gemeenschappelijke Buitenlands en Veiligheidsbeleid (GBVB) van de Europese Unie en op het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB). Eveneens halfjaarlijks is er een conferentie in het kader van het Verdrag inzake Stabiliteit, Coördinatie en Bestuur in de Economische en Monetaire Unie. Het Verdrag vraagt, op de voet van artikel 13, interparlementaire uitwisseling van informatie en gedachtewisseling over het begrotingsbeleid van de lidstaten. Sinds 2017 kent de Europese Unie ook een Gemeenschappelijke Parlementaire Controle Groep Europol, waarin alle parlementen van de EU-lidstaten leden benoemen.

Eén keer per jaar komen de Voorzitters van de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie bijeen voor de Speakers Conference. Deze conferenties hebben na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon sterk aan betekenis gewonnen. Op de agenda staan actuele Europese onderwerpen die in alle nationale parlementen aan de orde zijn, alsook werkwijzen en «best practices» inzake Europese aangelegenheden. De Speakers Conference wordt voorafgegaan door de Conference of Secretaries General (Griffiersconferentie) waar, behalve de voorbereiding van de Speakers Conference, ervaringen met de ambtelijke inrichting van de parlementaire werkzaamheden van EU-landen aan de orde komen.

Griffie IB Interparlementaire betrekkingen

De Griffie Interparlementaire Betrekkingen (Griffie IB) werkt voor zowel de Eerste als Tweede Kamer en ondersteunt gemengde delegaties – samengesteld uit leden van beide Kamers – naar parlementaire assemblees.

Ontvangsten van hoge buitenlandse functionarissen en parlementaire delegaties

Verzoeken van buitenlandse parlementaire delegaties om in de Eerste Kamer ontvangen te worden, worden aan de commissies Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO) en de commissie voor Europese Zaken (EUZA) voorgelegd, voorzien van een advies hoe op het verzoek zou kunnen worden gereageerd.

Officiële bezoeken aan het buitenland

Wanneer op het niveau van de Voorzitter of in delegatieverband een buitenlandse reis wordt gemaakt, wordt, analoog aan de voorbereiding van deelname aan internationale vergaderingen, de inbreng in de besprekingen die in het gastland worden gevoerd, tevoren voorbereid.

Achteraf vindt terugkoppeling plaats in het College van Senioren, en de commissie voor BDO en/of de commissie EUZA,

Activiteiten gericht op (wederzijdse dan wel unilaterale) technische bijstand.

De Griffier en de griffie nemen deel aan interparlementaire ambtelijke netwerken die van belang zijn voor de organisatie van het parlementaire werk («best practices»), alsook om goede ondersteuning te bieden aan internationale activiteiten van Voorzitter en Leden. In het bijzonder kunnen worden genoemd de Association of Secretaries General of Parliaments (ASGP; website: www.asgp.co) en het European Center for Parliamentary Research and Documentation (ECPRD, website: <https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/pub/about.do>).

De ervaring heeft voorts geleerd dat de (efficiënte) werkwijzen binnen (de ambtelijke organisatie van) de Eerste Kamer voor buitenlandse parlementen soms een voorbeeldfunctie hebben. Tegemoetkomen aan verzoeken om informatieoverdracht over de organisatie van het parlementaire werk en de parlementaire gang van zaken rond wetgeving en beleid (ook Europees) draagt bij tot een positief beeld van de Eerste Kamer in internationaal verband.

Ambtelijke organisatie

De griffie is de ambtelijke organisatie die, onder leiding van de Griffier, de Eerste Kamer bij de uitvoering van haar (grond)wettelijke taken ondersteunt.

Inhoudelijke ondersteuning

De afdeling Inhoudelijke Ondersteuning staat de commissies en individuele Leden van de Kamer bij in hun wetgevende en controlerende werk. De afdeling bereidt de plenaire en commissievergaderingen voor, zorgt voor verslaglegging en voor uitvoering van genomen besluiten. Ook ondersteunt zij de voorbereiding van de behandeling van wetsvoorstellen en correspondentie met de regering. De afdeling staat onder leiding van de eerste plaatsvervangend griffier.

Hoofd Facilitaire zaken

Met het oog op de aanstaande renovatie van het Binnenhof, waaronder het gebouw van de Eerste Kamer, en de daarmee samenhangende tijdelijke huisvesting van de Eerste Kamer, is door de Huishoudelijke Commissie in samenspraak met de Griffier besloten om meer prioriteit te geven aan dit project binnen de organisatie van de Kamer. Gekozen is om het huidige hoofd Bedrijfsvoering de komende jaren meer te laten focussen op het dossier huisvesting waarbij tevens is gekozen om diens positie te wijzigen in hoofd van de afdeling Facilitaire zaken. Daaronder vallen de bodedienst (waaronder de receptie), (fysieke) veiligheid en als aangegeven alle huisvestingsaangelegenheden.

Nieuw hoofd Bedrijfsvoering

Gelet op de zojuist aangegeven extra focus de komende jaren op het project van de renovatie van het Binnenhof en de Eerste Kamer in het bijzonder (en de daarmee samenhangende tijdelijke huisvesting), is er door de Huishoudelijke Commissie in samenspraak met de Griffier voor gekozen een nieuw (tijdelijk) extra MT-lid aan te trekken, dat verantwoordelijk wordt voor de afdeling Bedrijfsvoering. Deze afdeling is verantwoor-

delijk voor personeelsaangelegenheden alsmede financiën, juridisch zaken (o.a. Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (WNRA)) en ICT.

Griffier

De Griffier is eindverantwoordelijke voor de ambtelijke organisatie van de griffie. Hij geeft direct leiding aan de MT-leden en het secretariaat van Voorzitter/Griffier. Hij is voorts eerstverantwoordelijke voor het primair proces van de Kamer, in het bijzonder voor de voorbereiding van de plenaire vergaderingen. Hij is eerste adviseur van de Voorzitter en de Huishoudelijke Commissie alsmede de overige leden van de Kamer. In het komende jaar zal de Griffier tevens de eenheid Communicatie & Protocol (C&P) rechtstreeks aan gaan sturen.

Het secretariaat van Voorzitter/Griffier verzorgt de secretariële ondersteuning van de Voorzitter en de Griffier.

Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal

De Voorzitter van de Eerste Kamer heeft de leiding van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal. De wetgevende taak van de Verenigde Vergadering van de Staten-Generaal is beperkt van omvang. Plenaire vergaderingen van de Verenigde Vergadering hebben doorgaans een sterk ceremonieel karakter.

Voor 2020 staat op de rol de vergadering die op grond van artikel 65 van de Grondwet jaarlijks op de derde dinsdag van september wordt gehouden. De uit de organisatie van deze Verenigde Vergadering voortvloeiende kosten maken deel uit van de begroting van de Eerste Kamer. Samen met de Tweede Kamer beheert de Eerste Kamer de website www.staten-generaal.nl

Na 2020 zal de Verenigde Vergadering in het kader van Prinsjesdag in verband met de renovatie elders in Den Haag worden gehouden. In 2019 wordt besloten wat de tijdelijke locatie wordt van Prinsjesdag 2021 (tot aan het einde van de renovatie).

Overige activiteiten

Educatieve programma's

Bijzondere aandacht hebben de educatieve programma's voor scholieren, zoals het project De Derde Kamer, waarin de Eerste Kamer een actief aandeel heeft. De Eerste Kamer faciliteert de werkzaamheden van ProDemos, Huis voor democratie en rechtsstaat. Veelvuldig brengen groepen bezoekers, scholieren en studenten via ProDemos een bezoek aan de Eerste Kamer.

Ook neemt de Eerste Kamer deel aan Open Monumentendag.

Provinciebezoeken en contacten Caribisch Nederland

Om de bijzondere band tussen de provinciale staten en de Eerste Kamer, zoals die tot uitdrukking komt in de Kieswet, te onderstrepen, organiseert de Eerste Kamer in iedere zittingsperiode ontvangsten van Provinciale en gedeputeerde staten in het gebouw van de Eerste Kamer. De provinciebezoeken worden in deze zittingsperiode van de Eerste Kamer geclusterd naar regio's voortgezet. Ook worden contacten onderhouden met de bestuurscolleges en eilandsraden van Saba, Sint Eustatius en Bonaire.

Artikel 1: Wetgeving en controle Eerste Kamer

De verplichtingen, uitgaven en ontvangsten (in € 1.000)

	2016	2017	2018	2019	2020
Verplichtingen	11.770	10.889	12.706	16.227	17.303
Uitgaven – totaal	11.770	10.889	12.706	16.227	17.303
01. Apparaat	8.317	7.363	9.034	12.432	13.430
02. Vergoedingen Voorzitter en leden Eerste Kamer	3.360	3.439	3.590	3.700	3.776
03. Verenigde Vergadering	93	87	82	95	97
Ontvangsten	198	169	192	220	192

ALGEMEEN met betrekking tot de raming 2020

De raming voor 2020, zoals hiervoor aangegeven, sluit in grote lijnen aan bij de financiële kaders zoals die ook voor 2019 zijn gehanteerd en laten als eerder aangegeven een verhoging zien van de uitgaven in verband met de aanstaande kosten voor de tijdelijke huisvesting (aanvang 2020) van de Eerste Kamer. De aanwending van de (personele en materiële) middelen geschiedt mede ter realisering van de organisatorische en digitale werkprocessen. Meer specifiek zijn in de jaren 2019 en 2020 respectievelijk 40% en 60% van de in totaal € 5.900.000,00 (totaalpost onder de noemer: «demarcatielijst niet-huisvestingskosten») in de begroting 2019 en de raming 2020 opgenomen. Hieronder vallen onder andere de kosten voor de «Projectorganisatie Tijdelijke Huisvesting». Kosten van groot onderhoud van het gebouw komen in de raming niet tot uitdrukking. Deze maken deel uit van de kosten van het Rijksvastgoedbedrijf (begroting Ministerie van BZK).

Meerjarenraming 2021–2023 (in € 1.000)

	2021	2022	2023
Verplichtingen:	12.923	12.923	12.973
Uitgaven:	12.923	12.923	12.973
01. Apparaat Eerste Kamer	9.034	9.034	9.084
02. Vergoedingen Voorzitter/leden Eerste Kamer	3.789	3.789	3.789
03. Verenigde Vergadering	100	100	100
Ontvangsten:	185	185	185

Toelichting meerjarenraming 2021–2023

In 2019 en 2020 worden, als aangegeven, eenmalige uitgaven gerealiseerd vanwege het betrekken van de tijdelijke huisvesting. Deze kosten doen zich in principe in de jaren na 2020 niet meer voor. Wel wordt in de jaren 2021 tot en met 2023 rekening gehouden met mogelijke onvoorziene structurele uitgaven eveneens in het kader van de tijdelijke huisvesting. Bij de raming van deze onvoorziene kosten is uitgegaan van het uitgaven-niveau van 2018 (post: Uitgaven Apparaat Eerste Kamer). In 2023 is dit bedrag eenmalig verhoogd met kosten voor het beschikbaar stellen van mobiele apparatuur aan de leden in verband met de Kamerwisseling dat jaar.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

UITGAVEN ARTIKEL 1, artikelonderdeel 01

APPARAAT

Personeel Eerste Kamer

De personele bezetting geeft per 1 januari 2019 het volgende beeld te zien:

Totaal aantal ambtenaren	54
Schalen 1 t/m 4	4
Schalen 5 t/m 10	28
Schaal 11 en hoger	22 ¹

¹ tijdelijk 1 schaal 11 extra tot 1 juni 2019 met 0,89 fte.

De beschikbare formatie in fulltime eenheden (fte's) bedraagt **52,33**. De werkelijke bezetting in fte's per 1 januari 2019 bedraagt 48,37. De verdeling daarvan is als volgt:

Schaal	Aantal fte's	
19	1	
16	1	
14	4,75	
12	4	
11	10,75 ¹	
Totaal schaal 11 en hoger		21,50
10	3,00	
9	6,69	
8	3,89	
7	2,50	
6	3,81	
5	3,92	
Totaal schalen 5 t/m 10		23,81
4	2,17	
2	0,89	
Totaal schalen 1 t/m 4		3,06
Totaal	48,37	48,37

¹ tijdelijk 1 schaal 11 extra tot 1 juni 2019 met 0,89 fte.

Ambtelijk personeel

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord brutosalariissen, gratificaties, toelagen, pensioenkosten en sociale lasten. De Huishoudelijke Commissie verwacht uitbreiding van het aantal fte's met 1 fte secretariële ondersteuning en 1 fte nieuw MT-lid.

Overige personeelsuitgaven

Op dit onderdeel worden onder andere de volgende uitgaven geraamd en verantwoord de kosten van inhuur externen (ter tijdelijke vervanging van medewerkers), opleidings- en cursusgelden, uitkeringen aan personeel, de kosten van de ondernemingsraad. De post biedt ruimte voor de in 2020 verwachte werkzaamheden in het kader van het wetgevingsproject modernisering Wetboek van Strafvordering.

Postactief personeel

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord de uitkeringen aan oud-personeel van de Kamer op wie de Wachtgeldregeling van toepassing is. Tevens worden hierop de doorberekende apparaat- en administratiekosten verantwoord.

Materieel

Uitzending leden en ambtenaren naar het buitenland

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de reis- en verblijfkosten, alsmede andere uitgaven betreffende de uitzending van leden en begeleidende ambtenaren van de Eerste Kamer naar het buitenland. Bij het geraamde bedrag is rekening gehouden met het toenemend interparlementair verkeer in verband met de Europese werkzaamheden van de Eerste Kamer.

Vergoedingen

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord vergoedingen aan personeel voor maaltijden bij overwerk, stagiaires, reis- en verblijfkosten en kosten van het vervoerplan woon-werkverkeer Staten-Generaal.

Diensten van derden/uitbestede werkzaamheden

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord door derden uitgevoerde werkzaamheden. De uitbestede werkzaamheden zijn onder andere externe advisering, (een deel van de) schoonmaak, bewaking, beveiliging, onderhoud groenvoorziening, technische en bedrijfsinstallaties, kantoor-machines, meubilair, binnen- en buitenonderhoud gebouwen. Met de Tweede Kamer is een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten met betrekking tot de beveiliging en openstelling van de Kamer. In de beveiligingskosten zijn meegenomen de beveiligingskosten verband houdend met de ontvangst in het gebouw van de Eerste Kamer van bezoekersgroepen via Stichting ProDemos, Huis voor democratie en rechtsstaat. Tevens zijn opgenomen in de jaren 2019 en 2020 respectievelijk 40% en 60% van de onderdelen Diensten van derden/uitbestede werkzaamheden van de € 5.900.000,00 inzake de «demarcatielijst niet-huisvestingskosten», tijdelijke huisvesting Lange Voorhout 34.

Fractieondersteuning Leden

Op dit onderdeel worden de kosten geraamd en verantwoord die nodig zijn voor de ondersteuning van de fracties. Het bedrag voor fractieondersteuning (inclusief de doeluitkering voor stages) voor het 2020 bedraagt € 433.000,00.

Overige diensten

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord uitgaven voor porti- en bezorgkosten, telefoon en voor werving en selectie.

Algemene benodigdheden/bureaunkosten

Op dit onderdeel worden de volgende uitgaven geraamd en verantwoord kosten voor papier, enveloppen, schrijf- en bureaubehoeften alsmede aanschaf boeken en abonnementen.

Specifieke gebruiksgoederen

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten voor aankoop van gereedschappen, dienstkleding en (kleine) vervangingsmaterialen.

Specifieke verbruiksgoederen

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten van het verbruik en vastrecht van elektra, gas, water en warmtelevering alsmede de kosten van aankoop van schoonmaakmiddelen e.d.

Representatiekosten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten voor representatie, daaronder ook begrepen de kosten van de ontvangst van buitenlandse delegaties en genodigden. Cateringkosten voor ontvangsten worden echter verantwoord onder het onderdeel catering.

Belastingen/heffingen/retributies

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten voor rioolrecht, verontreinigingsheffing en het abonnement kabelnet aansluiting. Evenals in voorgaande jaren is, in afstemming met de Tweede Kamer, een bijdrage geraamd aan de Stichting ProDemos, Huis voor democratie en rechtsstaat, die als oogmerk heeft de toegangsprijs voor bezoeken aan de parlementaire gebouwen aan het Binnenhof voor burgers gematigd te houden. De bijdrage wordt aan laatstbedoelde Stichting verstrekt à € 37.500,- per jaar. Verder draagt de Kamer in 2020 voor een bedrag van € 35.000,- bij aan het Centrum voor Parlementaire Geschiedenis.

Catering Eerste Kamer

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten die betrekking hebben op alle door de cateraar aan de Eerste Kamer doorberekende kosten.

Publiciteitskosten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten voor de websites, de kosten voor in- en externe communicatie, drukwerkkosten en de aanschaf van relatiegeschenken.

Exploitatie vervoermiddelen

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten die betrekking hebben op de dienstauto, dienstscooter en dienstfietsen.

Parlementaire documenten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten van de parlementaire documenten Eerste Kamer. Met de SDU is, als uitkomst van een Europese aanbesteding, een basiscontract gesloten over de elektronische bekendmaking (op basis van de Wet elektronische bekendmaking), alsook over de afname van papieren stukken. Dit basiscontract loopt naar verwachting in jaar 2020 ook door. De bijdrage van de Eerste Kamer in de kosten voor elektronische bekendmaking (na de inwerkingtreding van de Wet elektronische bekendmaking), alsook het aandeel van de Kamer in de

(sterk verminderde) afname van papieren drukwerk, zal op dit onderdeel worden verantwoord.

Automatiseringskosten

Op dit onderdeel worden geraamd en verantwoord de kosten van de dienstverleningsovereenkomst automatisering (DVO) met Avantage, de DVO met de Tweede Kamer, lijnhuur verbindingen en kijkfunctie oude salarissysteem personeel-, salarissysteem (LPS/PIMS) en gebruiksfunctie financiële systeem (Oracle en Apro). De kosten voor aansluiting bij ander salarissysteem P-Direkt zijn in de raming meegenomen.

Aanschaf/vervanging van overige investeringsgoederen

Onder dit onderdeel vallen noodzakelijke investeringen in hard- en software en kantoormeubilair; in jaar 2019 is er bovendien € 64.000,- opgenomen voor de nieuwe dienstauto.

UITGAVEN ARTIKEL 1, artikel onderdeel 02,

VERGOEDINGEN VOORZITTER EN LEDEN EERSTE KAMER

De raming van dit artikel is gebaseerd op de vigerende wettelijke regeling inzake de vergoeding voor de werkzaamheden, de vergoeding voor secundaire voorzieningen en de kostenvergoedingen van de Voorzitter en de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.

UITGAVEN ARTIKEL 1, artikel onderdeel 03,

VERENIGDE VERGADERING

Op dit artikel worden geraamd en verantwoord alle kosten die verband houden met het in orde brengen van de Ridderzaal voor de Verenigde Vergadering op de derde dinsdag van september. Op dit artikel worden ook de uitgaven voor (een) eventuele bijzondere Verenigde Vergadering(en) verantwoord.

ONTVANGSTEN ARTIKEL 1, artikel onderdeel 04,

ONTVANGSTEN

Diverse ontvangsten

Op dit artikel worden de ontvangsten van diverse aard geraamd en verantwoord. Dit betreft vooral de volgende posten: opbrengst catering-verkopen en verkoop relatiegeschenken Eerste Kamer en terugbetalingen fractievergoedingen uit een vorig jaar. Tevens detachering. In jaar 2019 is tevens meegenomen de verkoop van de dienstauto.

UITSPLITSING NAAR UITGAVEN BETREFFENDE DE REALISATIE 2018, BEGROTING 2019 EN DE RAMING 2020

(RAMING VAN DE) UITGAVEN – uitsplitsing naar uitgavensoort in €

artikel	artikelonderdeel; deel	omschrijving	Realisatie 2018	Begroting 2019	Raming 2020
9901		Wetgeving en controle Eerste Kamer totaal	12.706.596	16.226.993	17.303.007
	O1	APPARAAT – totaal	9.034.773	12.432.851	13.429.765

artikel	artikelonderdeel; deel	omschrijving	Realisatie 2018	Begroting 2019	Raming 2020
		Personeel Eerste Kamer – totaal	4.633.241	5.128.001	5.216.501
		Ambtelijk personeel	3.794.649	4.108.001	4.191.001
		Reservering eindheffing WKR	584.693	595.000	600.000
		Overige personeelsuitgaven	171.217	340.000	339.000
		Postactieven – Wachtgelden	82.682	85.000	86.500
		Materieel – totaal	4.401.532	7.304.850	8.213.264
		Uitzending leden en ambtenaren buitenland	59.576	93.000	93.000
		Vergoedingen	94.035	100.000	101.500
		Diensten van derden/uitbesteding	1.232.477	3.534.350	4.733.063
		Fractieondersteuning Leden	425.923	433.000	433.000
		Overige diensten	179.334	140.000	126.000
		Algemene benodigdheden/bureaunkosten	56.997	58.700	59.500
		Specifieke gebruiksgoederen	2.965	13.000	3.500
		Specifieke verbruiksgoederen	128.821	132.500	135.500
		Representatiekosten	26.239	27.000	27.500
		Belastingen/heffingen/retributies	75.735	76.100	76.100
		Catering Eerste Kamer	429.309	438.000	446.500
		Publiciteitskosten	189.591	255.700	198.000
		Exploitatie vervoermiddelen	8.992	8.000	8.100
		Parlementaire documenten	100.000	165.000	165.000
		Automatiseringskosten	188.685	283.500	250.000
		Aanschaf/vervanging overige investeringsgoederen	1.192.853	1.537.000	1.347.000
		Gebruik grafelijke zalen	10.000	10.000	10.000
O2		VERGOEDINGEN VOORZITTER EN LEDEN Eerste Kamer – totaal	3.589.712	3.699.142	3.776.242
		Pensioen / wachtgeld Oud – Voorzitters	20.827	21.452	21.881
		Vergoeding voor de werkzaamheden	2.182.466	2.249.679	2.297.790
		Vergoeding voor secundaire voorzieningen	217.639	224.168	228.652
		Kostenvergoedingen	1.168.780	1.203.843	1.227.919
O3		VERENIGDE VERGADERING – totaal	82.111	95.000	97.000
		Organisatie van de Verenigde Vergadering	82.111	95.000	97.000

UITSPLITSING NAAR ONTVANGSTEN BETREFFENDE DE REALISATIE 2018, BEGROTING 2019 EN DE RAMING 2020

(RAMING VAN DE) ONTVANGSTEN – uitsplitsing naar ontvangstensoort in €

artikel	artikelonderdeel; deel	omschrijving	Realisatie 2018	Begroting 2019	Raming 2020
9901		Wetgeving en controle Eerste Kamer – totaal	192.457	220.000	192.000
	O4	ONTVANGSTEN -totaal	192.457	220.000	192.000
		Diverse ontvangsten	153.939	180.326	162.000
		Vergoeding verleende diensten	38.518	39.674	30.000